

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Термін «логістика» походить від грецького слова «logistike» - мистецтво обчислювати, міркувати. У період Римської імперії існували служителі, які носили титул «логісти» або «логістики»; вони займалися розподілом продуктів харчування. Логістика, хоча і має глибоке історичне коріння, проте, порівняно молода наука.

Розширення сфери застосування логістики, яке спостерігалось у 80-90-ті рр., пояснюється розвитком оптимальних методів управління матеріальними потоками. Логістика дозволяє істотно скоротити часовий інтервал між придбанням сировини та напівфабрикатів і поставкою готового продукту споживачу, сприяє різкому скороченню матеріальних запасів, прискорює процес отримання інформації, підвищує рівень сервісу тощо.

Необхідність застосування логістики в економіці визначається низкою причин, серед яких: ускладнення системи ринкових відносин і підвищення вимог до якісних характеристик процесу розподілу; створення гнучких виробничих систем. Популяризація логістики пов'язана із заміною традиційних конвеєрів роботами, що призвело до значної економії живої праці та створення гнучких виробничих структур, які зробили роботу з виготовлення невеликих партій рентабельною.

Досліджуючи логістичні процеси, ми виходимо з основних факторів розвитку її як науки (Рис.1).

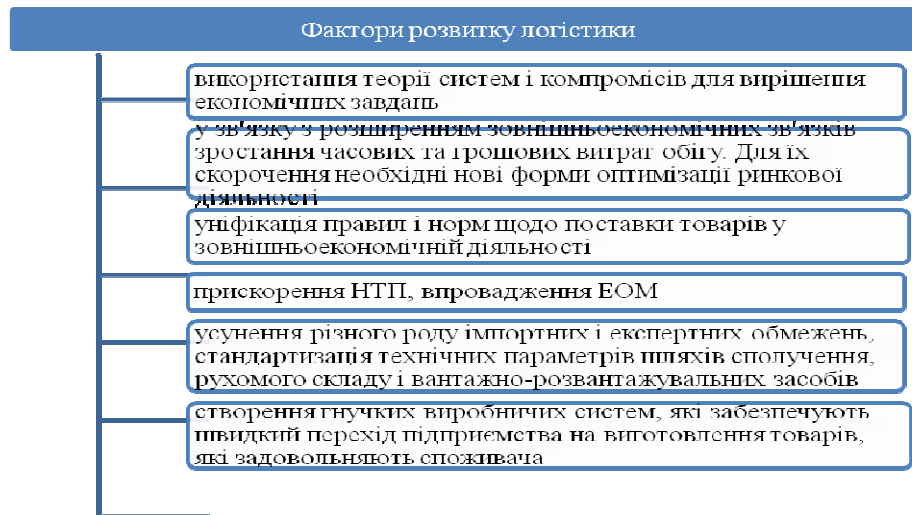

Рис.1 Фактори розвитку логістики

Джерело [1]

Методологічною основою логістики є процесний підхід, що розглядає логістичну діяльність у вигляді поступового виконання взаємопов'язаних дій, які сукупно формують і забезпечують рух потоків товарно-матеріальних цінностей від місця їх первинного виникнення до місця кінцевого споживання. Відповідно до цього, розглянемо основні об'єкти вивчення логістики (Рис.2).

Рис.2 Основні об'єкти вивчення логістики

Джерело [2]

Предметом економічного аналізу логістичних процесів на підприємстві є: аналіз матеріальних та інформаційних процесів; управлінський аналіз логістичних процесів; аналіз логістичних витрат.

Основним завданням логістики є оптимізація внутрішніх і зовнішніх матеріальних потоків, а також супутніх їм інформаційних і фінансових потоків, оптимізація бізнес-процесів з метою мінімізації загальних витрат ресурсів.

На сьогодні визначилося основне правило протікання логістичного процесу - правило "7R" (Рис.3).

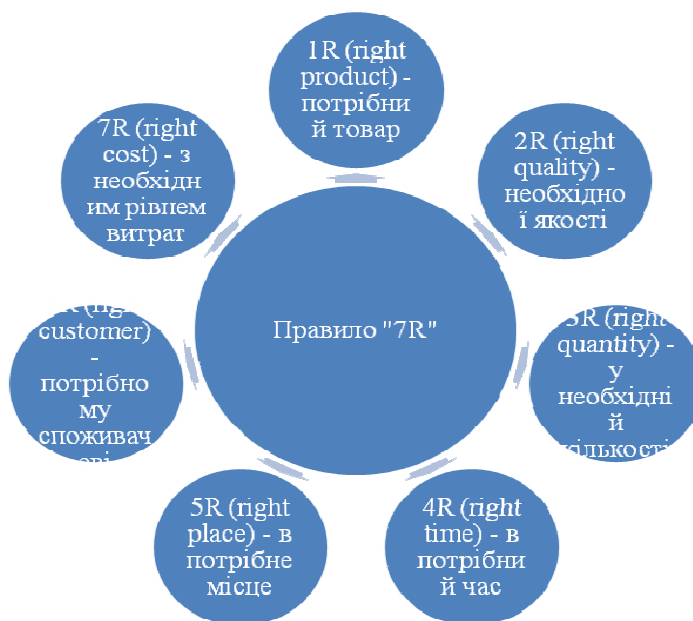

Рис.3 Правило «7R»

Джерело [3]

Активні інтеграційні процеси, які відбуваються на українському ринку, та загострення конкуренції на товарних ринках обумовлюють необхідність використання сучасних логістичних підходів до розв'язання важливих економічних завдань. Тому українські підприємства змушені звертатись до досвіду сучасної єврологістики, вивчаючи та використовуючи її останні тенденції.

Наведені вище фактори зумовили основні тенденції у розвитку сучасної логістики. Розглянемо детальніше деякі з них:

- кількісні тенденції, а саме: зниження кількості постачальників при постачанні, при збуті – скорочення термінів постачання;

- вплив електронного бізнесу на логістику: бізнес-процеси у межах концепції B2C (Business to Consumer – електронна торгівля з кінцевим клієнтом) припускають автоматизацію більш інтенсивних постачань; поява більш витратної логістики видачі та здійснення післяпродажних послуг; модифікація процесів усередині підприємства за рахунок розширення електронних торговельних площадок; інтеграція нових учасників у ланцюг постачань призведе до створення так званого “прозорого трубопроводу”;

- зміна ролі логістики на міжнародному ринку – європейські провайдери третього рівня (3PL) є провідними на ринку з точки зору присутності і можливостей реалізації процесів (темпи росту європейських логістичних провайдерів на американському і європейському ринку складають 10 % на рік, а у майбутньому з урахуванням розвитку B2C цей показник буде перевищений);

- завоювання логістичного ринку провайдерами четвертого рівня (4PL): вони розробляють єдині рішення для керування комплексними мережами або окремими процесами у мережі; при створенні власної вартості беруть на себе деякі ланки ланцюга постачань і здійснюють керування усім бізнесом із

залученням інших логістичних підприємств, наприклад, провайдерів 3-го рівня і провайдерів інформаційно-технологічних рішень.

Аутсорсинг логістичних процесів або так звана контрактна логістика (англ. contract logistics) – це використання спеціалізованих логістичних компаній у галузі розподілу (перевізників, складів, інших третіх сторін) для здійснення всіх чи деяких функцій з розподілу продукту компанії, а також транспортування, зберігання, контролю за запасами, обслуговування клієнтів і побудови систем логістичної інформації.

Можна відмітити поодинокі приклади ефективного використання аутсорсингу у сфері логістики. Наприклад, в Україні спостерігається тенденція до створення потужних підприємств, які спеціалізуються на наданні послуг у сфері збереження та переробки вантажів (митні та складські термінали) та передача логістики до рук професіоналів.

За даних умов роль логістики набуватиме все більшої ваги та буде мати тенденцію до інтегративних функцій.

Список використаної літератури

1. Этапы формирования и развития логистики:
<http://www.grandars.ru/college/logistika/etapy-razvitiya-logistiki.html> (дата звернення: 20.04.19)
2. «Основи логістики» Дудар Т.Г., Волошин Р.В., с. 22];
3. Ларіна Р.Р. Логістика в управлінні організаційно-економічними системами:
4. Кривов'язюк І. В. Актуальні проблеми сучасних логістичних систем та шляхи їх подолання